

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1 По2 5/19
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Омера Хаџиомеровића, председника већа, др Миодрага Мајића, Наде Хаџи Перећић, Раствка Поповића и Александра Вујичића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковића, као записничара, у кривичном поступку против окр. Павла Гавриловића и др., због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама, Тужиоца за ратне злочине и бранилаца окр. Рајка Козлине, адв. Николе Ханђека и адв. Милете Митровића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 бр.10/13 од 01.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 12.12.2019. године, већином гласова је донео,

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе, Тужиоца за ратне злочине и бранилаца окр. Рајка Козлије, адв. Николе Ханђека и адв. Милете Митровића, а пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 бр.10/13 од 01.04.2019. године, ПОТВРЂУЈЕ.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 бр.10/13 од 01.04.2019. године, окр. Рајко Козлина оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, те је, применом наведених законских прописа и одредби чланова 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ, осуђен на казну затвора у трајању од 15 година, па је, на основу члана 261, члана 262 и члана 264 ЗКП, обавезан окривљени да суду, на име паушала, плати износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да плати трошкове овог кривичног поступка, чија ће висина бити одређена накнадно посебним решењем, а на основу члана 258 став 4 ЗКП, оштећени су упућени на парницу, ради остваривања имовинско-правног захтева. Истом пресудом, на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, окр. Павле Гавриловић ослобођен је од оптужбе да је, као саизвршилац, извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, те је, на основу

члана 265 ЗКП, окривљени ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

-Тужилац за ратне злочине, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП у вези члана 437 тачка 1 ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 440 ЗКП у вези члана 437 тачка 3 ЗКП и због одлуке о кривичној санкцији из члана 441 став 1 ЗКП у вези члана 437 став 4 ЗКП, са предлогом да другостепени суд, сходно члану 455 став 1 тачка 3 ЗКП, преиначи првостепену пресуду К.По2 бр.10/13 од 01.04.2019. године, тако што ће и првооптуженог Павла Гавриловића огласити кривим и осудити на казну затвора у трајању од 20 година, а другооптуженог Рајка Козлину осудити на казну затвора у трајању од 20 година или да укине наведену пресуду Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине и предмет врати на поновно суђење,

-браниоци окр. Рајка Козлине, адв. Никола Ханжек и окр. Милета Митровић, из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду побијану пресуду преиначи у корист окривљеног и ослободи га оптужбе или да побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац окр. Павла Гавриловића и окр. Рајка Козлине, адв. Милета Митровић, бранилац окр. Павла Гавриловића, адв. Милан Петровић и бранилац окр. Павла Гавриловића адв. Иван Митровски, поднели су одговор на жалбу Тужиоца за ратне злочине.

Тужилац за ратне злочине је, у поднеску Ктж.бр.08/19 од 27.09.2019. године, предложио да се жалба бранилаца окр. Рајка Козлине одбије као неоснована.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа, у смислу одредбе члана 447 ЗКП, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Миољуба Виторовића, окр. Рајка Козлине и његових бранилаца адв. Николе Ханжека и Милете Митровића, те окр. Павла Гавриловића и његовог браниоца адв. Ивана Митровског, на којој је размотрли списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалби, а имајући у виду и одговоре бранилаца окривљених Павла Гавриловића и Рајка Козлине, на жалбу Тужиоца за ратне злочине и мишљење Тужиоца за ратне злочине, као и објашњења навода из жалби, које су дали заменик Тужиоца за ратне злочине и браниоци окривљених, а након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања, који су истакнути у жалбама, сходно одредби члана 451 ста 1 ЗКП, нашао:

-жалбе су неосноване.

РАЗЛОЗИ ЗА ОДБИЈАЊЕ ЖАЛБИ, БРАНИЛАЦА ОКР. РАЈКА КОЗЛИНЕ и

ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧУНЕ, ТЕ ПОТВРЂИВАЊЕ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ У ОСУЂУЈУЋЕМ ДЕЛУ

Првостепеном пресудом, окр. Рајко Козлина оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, који део првостепене пресуде се побија изјављеном жалбом банилаца окр. Рајка Козлине, због повреде кривичног закона, из члана 439 став 1 тачка 1 ЗКП, тако што се истиче да понашање Рајка Козлине, описано у диспозитиву оптужнице и пресуде, не представља кривично дело, будући да недостаје опис психичког стања и део описа психичког стања учиниоца према извршеном кривичном делу, односно није описана урачунљивост окривљеног.

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, изнети жалбени наводи банилаца окр. Рајка Козлине су неосновани, односно истима се не доводи у питање правилност примене кривичног закона од стране првостепеног суда, у погледу постојања елемената општег појма кривичног дела.

Наиме, у конкретном случају примењен је Кривични закон СРЈ, као закон који је најблажи за учиниоца у смислу члана 5 став 2 КЗ. Одредбом члана 8 наведеног закона, било је прописано да је кривично дело друштвено опасно дело које је законом одређено као кривично дело и чија су обележја одређена законом. Кривична одговорност (прописана чланом 11 тог закона), у чији појам су улазиле урачунљивост и виност, није била прописана као елемент кривичног дела, већ се утврђивала током кривичног поступка.

С обзиром на изнето, опис дела за које је окривљени оглашен кривим, без обзира на то што у њему није описана урачунљивост окривљеног, представља кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, јер према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, садржи сва законом прописано обележја тог кривичног дела.

Наиме, у изреци првостепене пресуде је наведено да је окр. Рајко Козлина, као припадник Војске Југославије, кршећи правила међународног права, прописана одредбама члана 3 став 1 тачка 1а Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године (IV Женевске конвенције) и одредбама члана 4 тачка 1 и 2а Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних сукоба (Протокол 2), ушао у село Трње, са њему тада потчињеним војницима, којима је наређивао, и са њима заједно вршио убиства и телесно повређивање лица албанске националности, који нису припадали ниједној од оружаних формација у сукобу и нису учествовали у војним операцијама, супротно наведеном правилима хуманитарног права.

Телесно повређивање Маљић Воџија

Жалбом банилаца окр. Рајка Козлине, побија се првостепена пресуда у погледу

утврђеног чињеничног стања, које се односи телесно повређивање Маљић Воција, од стране окр. Рајка Козлине, тако што се оспоравају оцене исказа сведока оштећеног Бекима Гашија, самог оштећеног Маљић Воција, и сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића, као и закључци првостепеног суда о чињеницама које се доказују њиховим исказима.

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, правилно је поступио првостепени суд када је прихватио исказ сведока оштећеног Маљић Воција, у погледу оног што је непосредно опазио пре него што је телесно повређен, као и исказе сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића, у погледу понашања и радњи окр. Рајка Козлине. Наиме, и према оцени већа овог суда, њихови искази се међусобно преплићу, надовезују и допуњују, чинећи на тај начин јединствену и логичну целину предметног догађаја.

Браниоци окр. Рајка Козлине, у жалби указују на разлике и нелогичности у исказима оштећеног Маљић Воција и сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића, у погледу околности које се односе на раздаљину са које је на оштећеног Маљић Воција пуцано, те околности да ли је критичном приликом оштећени Маљић Воци нешто имао у рукама или не. Међутим, према оцени већа овог суда разлике у исказима наведених сведока и оштећеног, у погледу раздаљине са које је пуцано у оштећеног, која се креће од 40 до 100 метара, не представља одлучну чињенцу, којом би се дискредитовали искази сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића који су изјавили да је окр. Рајко Козлина, при самом уласку групе војника у село, пуцао у человека на кога су прво нашли. Сам сведок оштећени Маљић Воци је у свом исказу навео да је његова кућа прва на коју се наилази када се у село долази са брда, да је био изван своје куће намеравајући да нахрани и пусти краве, те да је тада погођен једним метком с леђа, при чему је и сведок Бојан Гајић у свом исказу навео да је водник Рајко пуцао у человека који је изашао из куће и био му окренут леђима. Разлике у исказима ових сведока, које се односе на раздаљину са које је пуцано критичном приликом на оштећеног Маљић Воција, као и да ли је исти том приликом нешто имао у рукама или не, на шта се инсистира у жалби бранилаца окр. Рајка Козлине, представљају резултат протека времена и учествовања у једном стресном искуству као што је ратно догађање у којем је оштећени Маљић Воци телесно повређен, па се тиме не може ни очекивати да се сведоци на идентичан начин сете и опишу све појединости акта насиља којем су присуствовали.

Такође, на правилност утврђеног чињеничног стања, у погледу телесног повређивања оштећеног Маљић Воција, не утичу ни жалбени наводи бранилаца окр. Рајка Козлине, да је сведок Радивоје Мирковић у свом исказу навео да су нашли на неког человека кога је убио Рајко Козлина, док је чињеница да је Маљић Воци жив, односно није убијен. Ово из разлога што је сведок Радивоје Мирковић у свом исказу навео да је тај човек погођен у тело али да му није прилазио да проверида ли је убијен или рањен, а закључак о томе да је мртв донео је на основу тога што је видео да је пао у моменту када је чуо пуцање, како је то навео и сведок Бојан Гајић у свом исказу.

При томе, сведок оштећени Маљић Воци је навео да је од стране сеоских власти у Трњу, био проглашен мртвим, јер су мислили да је том приликом убијен, а накнадно је морао да прибавља документацију ради исправке наведене чињенице.

Браниоци окр. Рајка Козлине, у изјављеној жалби указују на измену исказа сведока оштећеног Бекима Гашија, који је током истраге тврдио да је видео да су пуцали и ранили једног сељака Маљић Воција, док је на главном претресу навео да он лично није видео када су пуцали на Маљић Воција. Међутим, оваква измена у исказу сведока оштећеног Бекима Гашија, а с обзиром на напред наведене исказе сведока оштећеног Маљић Воција и сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића, не утиче на правилност утврђења првостепеног суда да је окр. Рајко Козлина критичном приликом телесно повредио оштећеног Маљић Воција. Наиме, део исказа сведока оштећеног Бекима Гашија, да је ујутру дана 25.03.1999. године, са балкона своје куће видео да се на брду испред налазе полицијске и војне снаге, да су почели да долазе према селу, да су чули пуцањ, да је зnaо да је у близини кућа Маљић Воција, поклапа са исказима сведока Маљић Воција и исказима напред наведених сведока.

Браниоци окр. Рајка Козлине, у изјављеној жалби наводе да не постоји ниједан релевантни доказ који недвосмислено повезује Рајка Козлину са рањавањем Маљић Воција, те да првостепени суд посеже за посредним доказом, исказом сведока Драгише Јаћимовића, који је изјавио да се група војника, коју је предводио Рајко Козлина, с обзиром на реон који је требало да поседне, кретала по средини села.

Према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, првостепени суд је наведени део исказа сведока Драгише Јаћимовића, правилно ценио у склопу са исказима сведока оштећеног Маљић Воција, сведока оштећеног Бекима Гашија, те сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и Бојана Гајића, налазећи да су сви ови искази међусобно сагласни у односу на околности под којима је повређен сведок оштећени Маљић Воци, који је очигледно прва жртва критичног догађаја и несумњиво је повређен при самом уласку групе војника у село. У прилог оваквом закључку првостепеног суда иде и исказ сведока оштећеног Маљић Воција да се његова кућа налази у средини села и да је прва када се наилази са брда, што је у сагласности са делом исказа сведока Драгише Јаћимовића да се група војника коју је предводио Козлина Рајко, с обзиром на реон који је требало да поседне, кретала по средини села, чиме се, према налажењу већа овог суда, поткрепљују искази наведених сведока оштећених и сведока, те комплетира слика критичног догађаја и учешће окр. Рајка Козлине у истом.

Лишење живота албанских цивила у дворишту куће Мусли Гашија

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, у жалби бранилаца окр. Рајка Козлине, истиче се да током поступка није на правilan начин утврђена чињеница смрти оштећених, односно времена смрти, начина смрти и механизма настанка повреда, с обзиром на то да ни за једно од

оштећених лица, обухваћених изреком пресуде, не постоји документација која указује на узрок смрти, а документација која је прибављена од стране Хашког трибунала се не односе на лица обухваћена изреком пресуде.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да се изнетим жалбеним наводима бранилаца окр. Рајка Козлине, не доводи у сумњу потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања од стране првостепеног суда у погледу чињеница које се односе на време, место и начин лишења живота лица наведених у делу изреке првостепене пресуде који се односи на окр. Рајка Козлину.

Наиме, време, место и начин лишења живота оштећених лица, чији посмртни остаци нису пронађени, утврђено је на основу исказа сведока оштећеног Неџата Битићија, који је преживео критични догађај, као и на основу исказа сведока оштећеног Бекима Гашија, који је, критичног дана, у дворишту Мусли Гашија, видео тела тех лица. Наиме, свих 15 лица наведених у изреци првостепене пресуде, која су лишена живота 25.03.1999. године, у селу Трње, у дворишту Мусли Гашија, који је ујак преживелог сведока оштећеног Неџата Битићија и стриц сведока оштећеног Бекима Гашија, су у родбинским односима са овим сведоцима.

При томе, увидом у извештај Комисије за нестале лица Владе Републике Србије број 021-00-16/2018-01 од 20.03.2018. године, утврђено је да су, према расположивој документацији те Комисије, дана 25.03.1999. године, у селу Трње, Општина Сува Река, нестале лица, и то: Шефка Гаши од оца [REDACTED] рођена [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 496, Шућери Гаши од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 497, Фисник Гаши од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 467, Лумтурије Гаши од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 480, Љуљета Гаши од оца [REDACTED] рођена [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 479, Селвете Гаши од оца [REDACTED] рођена [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 492, Блерта Гаши од оца [REDACTED] рођена дана [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 463, Седат Гаши од оца [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 491, Натура Гаши од оца [REDACTED] рођена [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 486, Емир Гаши од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 466, Хабибе Гаши од оца [REDACTED] на, рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 468, Алтион Битићи од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 254, Шћипе Битићи од оца [REDACTED], рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 253, Ђузиде Битићи од оца [REDACTED] рођена [REDACTED]. године, која се води под редним бројем 250 и Хирје Гаши од оца [REDACTED] рођен [REDACTED]. године, који се води под редним бројем 474.

Иначе, за доказивање да је нека особа убијена, није неопходан доказ да је пронађено тело те особе, већ се закључак да је жртва лишена живота може извести из укупних доказа изведенih током кривичног поступка, у конкретном случају исказа сведока оштећеног Неџата Битићија и сведока оштећеног Бекима Гашија, посматраних у склопу са исказима других сведока, и то Дејана Милошевића, Ервина Маркишића,

Бојана Гајића и Радивоја Мирковића, који су описивали овај критични догађај.

Жалбом бранилаца окр. Рајка Козлине, побија се потпуност и правилност утврђеног чињеничног стања, које се односи на догађај у дворишту Мусли Гашија, где је окривљени наредио тројици присутних војника из своје групе да пуцају у цивиле којима је претходно наређено да седну у дворишту, по којој наредби су они поступали и заједно са окр. Козлина Рајкмо пуцали у цивиле из непосредне близине из аутоматског оружја, којом приликом је лишено живота 15 цивила албанске националности и један телесно повређен. Браниоци у изјављеној жалби истичу да је суд, на доста конфузан начин, објаснио како је дошао до закључка да је Рајко Козлина извршио овај злочин. Истичу да је првостепени суд исправно констатовао да Неџат Битићи, као очевидац овог догађаја, није препознао Рајка Козлину као извршиоца злочина али га је ипак огласио кривим и за тај догађај, позивајући се на исказе Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Радивоја Мирковића и Бојана Гајића, иако постоје многа неслагања у њиховим исказима и сумња у њихову кредитабилност.

Сведока оштећени Неџат Битићи се изјашњавао о околностима под којима су лишени живота цивили у дворишту Мусли Гашија а он телесно повређен. Сведоци Дејана Милошевића, Ервина Маркишића и Радивоја Мирковића, који су се критичном приликом налазили у дворишту када су цивили албанске националности лишени живота, описали су радње окр. Рајка Козлине, а сведок Бојан Гајић се изјаснио о дешавањима у предметном дворишту до момента када је са групом војника изашао из истог. Према оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, првостепени суд је упоредном анализом исказа ових сведока правило дошао до комплетне слике критичног догађаја и правилно утврдио учешћа окр. Рајка Козлине у том догађају.

Наиме, околност је да оштећени Неџат Битићи, по протеку више од 14 година од догађаја до дана када је први пут испитан, није могао да препозна окр. Рајка Козлину као извршиоца предметног кривичног дела је сасвим животна и логична, како је то правилно закључио првостепени суд. Ово због тога што га није познавао од раније, као ни припаднике Позадинског батаљона који су критичном приликом били у дворишту. Није их видео ни пре ни после критичног догађаја. Сам догађај је за њега био изузетно стресан, био је уплашен не само за сопствени живот већ и за живот најужих чланова своје породице, супруге, унука, снаје и других блиских рођака, са којима је седео у дворишту док су испред њих стајала униформисана лица са пушкама.

Међутим, када се изврши садржинска и упоредна анализа исказа сведока оштећеног Неџата Битићија, са исказима сведока Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Радивоја Мирковића и Бојана Гајића, долази се до несумњивог закључка да сви испитани сведоци сведоче о дешавањима управо у дворишту куће Мусли Гашија.

Наиме, оштећени Неџат Битићи, посведочио је да су критичном приликом са њим у дворишту, између осталих, били и његова снаја и унук старости 22 месеца, као и

женске особе од 18 и 22 године. Сведоци Дејан Милошевић, Ервин Маркишић и Радивоје Мирковић, говоре о присуству жене, која је у рукама држала бебу од око годину дана, као и о девојци за коју сведок Дејан Милошевић наводи да је са њом разговарао, а сведок Ервин Маркишић да се сећа да је била девојка са којом је комуницирао један војник, док је сведок Бојан Гајић навео да је била девојка за коју мисли да је била студент. Потом, у свом сведочењу оштећени Нецат Битићи наводи да је критичном приликом, док су се налазили у дворишту, један од присутних униформисаних лица удаљио Шућераја Гашија и нешто му рекао, а касније када се вратио на место Шућерај му је рекао да му је тражио 1.000 марака. Сведоци Ервин Маркишић и Радивоје Мирковић, у својим исказима наводе да је издвојен један човек из реда цивила и да му је тражен новац, за који је рекао да га нема, након чега је враћен на место са кога је одведен. Сведок оштећени Нецат Битићи, описује да је на цивиле пуцано по наредби, тако што је неко ко се налазио иза њега са његове десне стране рекао "Пуцај", а тројица која су била испред њих, са аутоматским наоружањем у рукама, су одмах почели да пуцају према њима. Сведок Ервин Маркешић, као и сведок Радивоје Мирковић, у својим исказима су навели да је наређење да се пуца издао Рајко Козлина, који је и сам пуцао том приликом, како то сагласно у својим исказима наводе сведоци Дејан Милошевић и Радивоје Мирковић. Оакви искази су у сагласности са исказом сведока Бојана Гајића, који је навео да је водник Козлина у дворишту међу присутним војницима изабрао њих 5-6, којима је рекао да остану у дворишту, а он тј. сведок и остали војници изашли су из дворишта, које је било ограђено високом оградом тако да се није видело шта се у дворишту дешава, али су одмах по изласку из дворишта чули рафал. Околност одабира, од стране Рајка Козлине, који војници ће остати у дворишту, а који двориште напустити, поклапа се и са исказом сведока Радивоја Мирковића.

Имајући у виду напред наведене исказе преживелог сведока оштећеног и сведока, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, у конкретном случају ради се о исказима који су доволно јасни, међусобно проверљиви и у битном сагласни, чиме се кредитабилитет сведока Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Радивоја Мирковића и Бојана Гајића, у који се, жалбом бранилаца окр. Рајка Козлине, изражава сумња, не доводи у питање, те у том смислу несумњиво указују на окр. Рајка Козлину као лице које је критичном приликом, у дворишту куће Мусли Гашија, наредио да се пуца у цивиле и сам пуцајући на исте.

Према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, у конкретном случају првостепени суд је, изведеним доказима, несумњиво утврдио чињенице, које су међусобно доволно чврсто и логички повезане, и у том смислу чине комплетну слику критичног догађаја и са сигурношћу упућују на једини могући закључак да је управо окр. Рајко Козлина извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Испитујући, по жалбама бранилаца окр. Козлина Рајка и Тужиоца за ратне злочине, првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да су исте неосноване.

Према оцени овог суда, првостепени суд је, одлучујући о кривичној санкцији, имао у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ, које су од утицаја на одлуку о кривичној санкцији, па је тако од олакшавајућих околности на страни окр. Рајка Козлине ценио чињеницу да је исти породичан човек, [REDACTED], да раније није осуђиван, нити се против њега води други кривични поступак, да је предметно кривично дело извршио у време када је имао [REDACTED] године живота, приликом чега је ценио и протек времена од извршења кривичног дела, те чињеницу да је окривљени запослен и својим радом као [REDACTED]

[REDACTED] остварује средства за своје издржавање и издржавање чланова своје породице, а његове материјалне прилике су такве да [REDACTED]

[REDACTED] Са друге стране, правилно је првостепени суд нашао да, и поред олакшавајућих околности на страни окр. Рајка Козлине, предузете кривично-правне радње окривљеног, као и последице које се огледају у смрти великог броја лица, међу којима и жена и деце, само се са казном затвора у трајању од 15 година може постићи сврха кажњавања у циљу остварења специјалне и генералне превенције.

И према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, овако изречена кривична санкција је адекватна тежини извршеног кривичног дела, степену кривичне одговорности окривљеног и иста је нужна и довољна да се у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција оствари сврха кажњавања. Стога, супротни жалбени наводи Тужиоца за ратне злочине, да је суд дао превелики значај олакшавајућим околностима и да ће се, код овако утврђеног чињеничног стања, само максималном казном затвора постићи сврха кажњавања, били су без утицаја на правилност одлуке првостепеног суда о кривичној санкцији, те је жалба бранилаца окр. Рајка Козлине и у овом делу, у којем се наводи да окр. Рајка Козлина није крив и да му не треба бити изречена кривична санкција, оцењена као неоснована.

Лишење живота Мусли Гашија

Жалбом Тужиоца за ратне злочине, побија се првостепена пресуда у делу, којим су изостављени из изреке пресуде наводи оптужнице Тужилаштва за ратне злочине, да је оптужени Козлина Рајко лишио живота Мусли Гашија. Према ставу тужиоца, искази сведока Дејана Милошевића и Ервина Маркишића су сагласни, да и поред разлике у њиховим исказима у погледу оружја из ког је пуцао оптужени Рајко Козлина и тога шта је тачно рекао, обојица тврде да је оптужени лишио живота Мусли Гашија, те да првостепени суд проблематизује место где је Мусли Гаши лишен живота, па се у том смислу оспоравају чињенични закључци првостепеног суда.

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, првостепени суд је правилно нашао да није доказано да је окр. Козлина Рајко лишио живота Мусли Гашија, односно да је утврђено да Мусли Гаши није лишен живота на начин као што је то у диспозитиву оптужнице Тужилаштва за ратне злочине описано.

Наиме, у оптужници је наведено да је оптужени Козлина Рајко, након телесног повређивања Маљић Воција, дошао до дворишта Гаши Муслија, у коме се налазило више објеката, и наредио војницима из своје групе да све те објекте претресу и да у двориште изведу сво становништво које се у кућама затекне. Када су цивили изведени у двориште, наредио је припадницима своје групе, војницима Милошевић Дејану и Маркишић Ервину, да виде да ли има још некога у једном од објеката. Након што су њих двојица извршили наређење, претражили кућу и саопштили му да нема никога, окривљени је сам извршио претрес куће и у њој пронашао оштећеног Гаши Муслија старости [] године, кога је извео у двориште и наредио Маркишићу да пуца у оштећеног. Када је овај то одбио, гурнуо је оштећеног испред себе у двориште друге куће и из ватреног оружја пуцао у оштећеног Гаши Муслија и на тај начин га убио, након чега је рекао “ево како се убија”.

Сведок оштећени Неџат Битићи, који је преживео догађај из дворишта куће Мусли Гашија, у свом исказу је описао околности под којима је лишен живота његов ујак Мусли Гаши, па је тако навео да је, у моменту када су они по наредби војника сви седели у дворишту, један од војника одвојио Мусли Гашија и одвео га у другу кућу удаљену 5-6 метара, а да је затим из правца те куће зачуо пуцањ. Из куће су они изашли, али да Мусли Гаши није изашао за њима. Када је све завршено, у вечерњим часовима, он је са Исметом ушао у кућу и Мусли Гашија је затекао да лежи мртав. Навео је да не зна чиме је Мусли Гаши убијен јер је то било у кући.

Са друге стране, сведоци Дејан Милошевић и Ервин Маркишић, на чије исказе се Тужилац за ратне злочине позива у изјављеној жалби, на сасвим другачији начин описују догађај у којем, према њиховим тврђњама, окр. Козлина Рајко лишава живота старијег човека. Сведок Дејан Милошевић наводи да је Козлина Рајко њему и још једном војнику, чијег се имена не сећа, наредио, по изласку цivila из куће, да уђу у кућу и провере да неко није остао у кући. Њих двојица су по уласку у кућу у соби затекли старијег човека, између 65-70 година, који је чукао иза врата, али нису хтели да га дирају и да га изводе. По изласку из куће Козлина Рајку су рекли да у кући нема никога више, али им он није поверовао, већ је ушао у кућу и тог човека извео напоље. Питао их је шта је ово, а они су му рекли да га нису видели. Након тога је Козлина, удаљивши се од човека два и по метра, њима рекавши “ево овако се убија” и иза леђа том човеку пуцао у главу. Сведок Ервин Маркишић је у свом исказу навео да су он и још један војник ушли у кућу где су пронашли старијег човека, али да су по изласку из куће рекли да нема никога. Међутим старешина им није поверовао, ушао је у кућу и извео тог старијег човека и убио га рафalom из полуаутоматске пушке.

Имајући у виду исказе сведока Дејана Милошевића и Ервина Маркишића, те када се исти упореде са исказом сведока оштећеног Неџата Битићија, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, нетачни су и неосновани жалбени наводи јавног тужиоца да обојица сведока, Дејан Милошевић и Ервин Маркешић, тврде да је оптужени Рајко Козлина лишио живота управо Мусли Гашија, на начин како му је то оптужницом стављено на терет.

Наиме, сведок оштећени Неџат Битићи, коме је сада покојни Мусли Гаши био ујак, тврди да је Мусли Гаши убијен у кући, где је и затекао његово тело са Исметом Гашијем, што се потврђује и исказом сведока Бекима Гашија, који је навео да му је Исмет Гаши рекао да је Мусли Гаши убијен унутар куће. Дакле, из исказа ових сведока произлази да је Мусли Гаши убијен у кући, а не у дворишту након што је изведен из куће, како то наводе у својим исказима сведоци Дејан Милошевић и Ервин Маркишић.

При томе, сведок Радивоје Мирковић је описао догађај у којем је окр. Козлина Рајко из пушке пуцао у старијег человека, који је пронађен у једној кући, рекавши “то се овако ради”, али је објаснио да је то било у другом дворишту од онога у којем је убијено више цивила. И из исказа сведока Ервина Маркишића се може закључити да и овај сведок просторно раздваја догађај у којем проналазе у кући старијег человека, којег изван куће старешина убија, од догађаја у дворишту у којем је убијено више цивила.

Из исказа наведених сведока првостепени суд је извео правила закључак да се искази сведока Дејана Милошевића и Ервина Маркишића не односе на убиство Мускли Гашија, већ на други догађај који није био предмет оптужења.

С обзиром на изнето, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, анализа доказа, који се односе на околност лишења живота Мусли Гашија од стране окр. Козлина Рајка, указује да искази сведока Дејана Милошевића и Ервина Маркишића, на којима Тужилаштво за ратне злочине заснива своју тврђњу да је окр. Козлина Рајко лишио живота Мусли Гашија, не представљају јасне и прецизне доказе, који би несумњиво упућивали на закључак који сугерише тужилац, јер искази напред наведених сведока не испуњавају критеријум јасности и прецизности у погледу времена и простора, да је окр. Козлина Рајко лишио живота управо Мусли Гашија, нарочито што је опис догађаја који износе сведоци различит од описа који даје оштећени, преживели очевидац, Неџат Битићи, коме је Мусли Гаши ујак.

Имајући у виду изнето, првостепени суд је правилно поступио када је, у односу на окр. Козлина Рајка изоставио радњу лишења живота Мусли Гашија, јер се није могло на поуздан начин утврдити да је окривљени лишио живота управо Мусли Гашија.

РАЗЛОЗИ ЗА ОДБИЈАЊЕ ЖАЛБЕ ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ, ТЕ ПОТВРЂИВАЊЕ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ У ОСЛОБАЂАЈУЋЕМ ДЕЛУ

Првостепеном пресудом окр. Павле Гавrilović, на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ. Тужилац за ратне злочине је изјавио жалбу против првостепене пресуде у наведеном делу због битне повреде одредаба кривичног поступка, тако што истиче да су у побијаној

пресуди потпуно нејасни разлози о чињеницама које су предмет доказивања, као и да суд, у наведеном делу, одлучне чињенице, које су предмет доказивања, није утврдио, односно поједине одлучне чињенице је погрешно утврдио.

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, првостепени суд је правилно поступио када је окр. Павла Гавриловића, применом одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ, с обзиром да изведеним доказима, током овог кривичног поступка, није несумњио утврђено да је окривљени учинио кривично дело за које је оптужен. До оваквог закључка парвостепени суд је дошао правилном оценом изведених доказа, цењених како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности и у склопу одбране окривљеног, дајући за своје чињеничне и правне закључке довољне, јасне и аргументоване разлоге, које као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, оптужницом Тужилаштва за ратне злочине, окр. Павлу Гавриловићу стављено је на терет да је као командант Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса Војске Југославије, дана 25.03.1999. године, у раним јутарњим сатима, непосредно пре почетка оружаног напада на село Трње, након долaska са војском и њему потчињеним старешинама на брдо изнад села Трње, окупио своје потчињене старешине, међу којима је био и окр. Козлић Рајко и издао им наређење показујући руком на село Трње, „да не сме бити преживелих”, што је према издатом наређењу значило убијање цивила – становника села. Тужилаштво за ратне злочине, своју тврђњу да је окр. Павле Гавриловић издао напред наведену наредбу, базира на исказу сведока Радивоја Мирковића, па како је то једини непосредни доказ који потврђује наводе оптужнице, према налажењу већа овог суда, исти захтева суштинску, детаљну и упоредну анализу.

У том смислу, првостепени суд је, у образложењу своје пресуде, на страницама 107-109, изнео управо једну такву анализу исказа сведока Радивоја Мирковића, наводећи супротности његовог исказа са исказима осталих испитаних сведока, који су дана 25.03.1999. године били на брду изнад села Трње, од којих ниједан сведок није потврдио наводе сведока Радивоја Мирковића. С тим у вези, неосновани су жалбени наводи тужиоца да исказ сведока Радивоја Мирковића није у супротности са исказима Ервина Маркишића, Дејана Милошевића и Александра Стевановића, већ да су искази наведених сведока комплементарни. Наиме, сведок Радивоје Мирковић у свом исказу наводи да је, у тренутку када окр. Павле Гавриловић издаје наређење, у близини било више војника, да су могли да чују његове речи „овде данас нема да остане нико жив” и да виде када он показује руком према селу. Међутим, сведок Дејан Милошевић је у свом исказу навео да је по доласку на брдо Павле Гавриловић окупио старешине, мало даље од војника, да су причали, али да он није могао да чује садржину његовог разговора, те да он није уочио да је Гавриловић тада руком показао према селу. Сведок Ервин Маркишић је такође навео да није чуо да је окр. Павле Гавриловић, када су се стационирали на врху брда код села Трње, издао било какву наредбу. Сведок Александар Стевановић је навео да не зна да ли је Павле Гавриловић, док су били на

брду, издао неку наредбу, да није могао ни да чује шта командант наређује старешинама, а није ни од једног војника накнадно чуо да је Гавriloviћ Павле издао наредбу да у том селу нико не сме да остане жив.

Из "Заповести Приштинског корпуса" од 23.03.1999. године, потом "Анализе дејства 549. моторизоване бригаде", као и исказа сведока Божидара Делића, команданта 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, затим исказа сведока Слободана Глигорића, командира интендантске чете Позадинског батаљона и сведока Драгише Јаћимовића, водника једне од јединица Позадинског батаљона, утврђено је да су у тачки 5.6 предметне Заповести, наведене линије блокаде, јединица које у блокади учествују, а што је, између остalog, био и Позадински батаљон, те да је једини задатак тих јединица био да спрече било какво извлачење непријатељских снага преко својих положаја, као и да блокада на линији тт357 Трње није ишла кроз само село, односно да је, у конкретном случају, блокада ишла од села Ландовице поред села Доња Србица, Црње до Суве Реке. О наведеној чињеници посведочили су сведоци Слободан Глигорић и Драгиша Јаћимовић, који су сагласно навели да им је задатак био да блокирају простор за извлачење непријатељских снага са главног правца дејства, на коме је борбени састав бригаде нападао из правца комуникације Призрен-Сува Река, те да су они били изнад села Трње, распоређени на ободу, у блокади, уколико неко покуша извлачење на том правцу, а положај групе, коју је водио Слободан Глигорић, био је лево од села Трње, док је положај јединице, коју је предводио Драгиша Јаћимовић, био десно, тачно наспрам села Трње. Сведоци Слободан Глигорић и Драгиша Јаћимовић, навели су да су, поред њихових група, постојале још три групе, које су водили, водник Козлина, водник Стојановић и водник Недељковић, као и да је група окр. Рајка Козлине била две до три групе десно од сведока Драгише Јаћимовића.

Такође, и сведоци оштећени у својим исказима су се изјашњавали о локацији на којој су се налазиле њихове куће, као и куће њихових рођака, из чијих исказа је утврђено да се ради о кућама које су на самом kraју села, односно на ободу села, и да када се долази са брда пролази се том улицом. Сведок Драгиша Јаћимовић, говорећи о положајима које су групе војника требале да запоседну, навео је да је група у којој је вероватно био Козлина, могла проћи кроз село јер није било другог начина да дођу до реона где су се сви увече појавили и где су подигли логор. Наведено, како то правилно закључује првостепени суд, указује да се и група окр. Рајка Козлине кретала у правцу заузимања положаја, који им је одређен задатком, у циљу блокаде, али да радње те групе, односно улажење у куће и истеривање цивила из истих, указују на самовољу и одступање од наредбе и задатка команде, а не о извршењу наредбе да нико у том селу не сме да остане жив, како је то у диспозитиву оптужнице наведено.

У прилог изнетом закључку првостепеног суда, који као правилан прихвати и Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, иде и чињеница да је Слободан Глигорић, командир интендантске чете, критичном приликом, са групом војника, којом је командовао, запосео положај који му је одређен и није силазио у село, што су потврдили сведоци испитани током овог кривичног поступка. Сведок Драгиша Јаћимовић је навео да је са групом војника самоиницијативно напустио реон, који је по

издатом задатку претходно запосео, и дошао до групе кућа јер је чуо крике и видео код реке људе који трче, као и војнике у зеленим и плавим униформама, који пуцају по људима, али није никога препознао. Повикао им је да то не раде. Сведок Александар Стевановић у свом исказу навео да је видео Јаћимовића који је викао да не убијају цивиле. Такође је и сведок оштећена Елизабета Краснићи у свом исказу навела, описујући критични догађај код реке, да је био један старији, њој је изгледао као вођа, који је рекао да не пуцају, да не убијају.

Из наведених доказа произлази да ни једна друга јединица, потчињена окр. Павлу Гавriloviћу, осим јединице окр. Козлина Рајка, није учествовала у убијању цивила, а што поткрепљује закључак првостепеног суда да није доказано да је издао такву наредбу својим потчињеним старешинама.

У жалби Тужиоца за ратне злочине се наводе околности које, према ставу тужилаштва, очигледно указују да су војници поступали по наређењу окр. Павла Гавriloviћа, односно да је окривљени са удаљености од неколико стотина метара, са брда где се налазио, могао чути пуцњаву и јауке и шта се догађа у селу у којем није било припадника тзв. ОВК и да Позадинском батаљону није пружан било какав отпор и да је имао радио-везу са Драгишом Јаћимовићем, а да и поред тога ништа није предузео да то спречи.

Према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, није било доказа да је окр. Павла Гавriloviћа, са брда на коме се налазио, могао видети и чути шта се догађа у селу, као и да је имао радио везу са Драгишом Јаћимовићем.

Наиме, одбрана окр. Павла Гавriloviћа, да се, са места на којем се он налазио, само село није видело, осим једне или две куће, поткрепљена је исказом сведока Драгише Јаћимовића, који је објаснио да се са тог почетног положаја видела једна трећина села Трње, а не цело село, и да не може да тврди да је окр. Павле Гавriloviћ могао да види да се по селу убија, као и исказом сведока Радмила Милића, да се са командног места село није ни видело. Такође, окривљени је у својој одбрани навео да се на терену све време чула пуцњава, и на мањој и на већој удаљености, али да није могао да процени да ли се пуцало на удаљености од 500 метара или километар, па је и сведок Драгиша Јаћимовић навео да није могао одма да идентификује да ли се ради о пуцњима њихових суседних група или о пуцњима акције, из праваца Суве Реке, од Посебних јединица полиције, из ког разлога је практично ушао у леви сектор села. И сведок Милош Бабић се у свом исказу изјашњавао о томе да су се у околини водиле борбе, да се чула пуцњава и да су их надлетали авиони. При томе, неспорно је да се, у том периоду, на основу Заповести команданта 549. моторизоване бригаде за подршку снагама МУП-а и Заповести команде Приштинског корпуса, одвијала акција разбијања шиптарско-терористичких снага у ширем реону Ретимље и деблокада комуникације Суве Реке-Ораховац.

Осим тога, окривљени није спорио да је једино са капетаном Глигорићем и командиром техничке чете Драгишом Јаћимовићем, својим непосредно подређеним

старешинама, имао везу путем мотороле, али је иста била ометана, што је у свом исказу потврдио и сведок Слободан Глигорић, који иначе са својом групом војника није напуштао положај, који је био изван села, што је несумњиво утврђено изведеним доказима.

Све наведено указује на то да окр. Павле Гавриловић није видео, нити могао видети, нити је био обавештен о дешавањима у селу, па их тиме није могао заустављати или незаустављати, на чemu инсистира тужилац у жалби, као аргументацију да је окривљени управо и издао наредбу да се убијају цивили-становници села.

Чињеница је да је сведок Драгиша Јаћимовић у свом исказу навео да је увече (25.03.) рекао куриру, који је дошао да их обиђе и да им каже где да пренође и формирају логор, да је било пуцања и жртава (када код реке види људе који трче и војнике у зеленим и плавим униформама, који пуцају по људима, али никога не препознаје).

С обзиром на све наведено, може се доћи само до закључка, који је извео првостепени суд, да у конкретном случају нема довољно доказа да је окр. Павле Гавриловић издао наређење "да не сме бити преживелих", што је значило убијање цивила – становника села Трње. Према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, на исказу сведока Радивоја Мирковића, да је од окривљеног Павла Гавриловића чуо ову наредбу, не може се заснивати осуђујућа пресуда, јер је његов исказ недовољно прецизан и логичан, и током овог кривичног поступка непоткрепљен другим релевантним доказима, чиме је доведена у питање и његова веродостојност, а самим тим доведена у сумњу и тврдња јавног тужиоца из оптужнице, што све омогућава примену правила *in dubio pro reo*.

Са свих напред изнетих разлога, првостепена пресуда је и у ослобађајућем делу, у односу на окр. Павла Гавриловића, од стране Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, потврђена, с обзиром да се жалбеним наводима Тужиоца за ратне злочине не доводи у сумњу законитост и правилност ослобађајућег дела првостепене пресуде, па ни жалбеним наводима да је окр. Павле Гавриловић наредио да се изврши асанација терена, тј. да се уклоне тела цивила убијених у селу Трње, што према ставу тужилаштва говори у прилог томе да је окривљени Павле Гавриловић наредио и знао шта се дододило у селу Трње.

Наиме, за тврдњу тужилаштва да је окривљени издао наредбу "да не сме бити преживелих", није било довољно доказа, који би, на прецизан и проверљив начин, ову тврдњу из оптужнице потврдили, при чему окр. Павлу Гавриловићу оптужници Тужилаштва за ратне злочине није ни стављено на терет да је наредио уклањање тела цивила убијених у селу Трње. Осим тога, првостепени суд је имао у виду наводе сведока припадника Позадинског батаљона, који су се изјашњавали о поновном доласку након пар дана, те да су сакупљани и одвожени лешеви, али је правilan закључак првостепеног суда да се на наведеној чињеници не може заснивати кривично-правна одговорност окр. Павла Гавриловића, да је он наредио убијање цивила у селу

Трње, посебно имајући у виду да је Позадински батаљон, по својој намени, био задужен за санацију терена на територији зоне одговорности 549. моторизоване бригаде. При томе, асанација, како је то у свом исказу објаснио сведок Божидар Делић, подразумева, не само проналазак лешева, већ прикупљање свих остатака војног материјала, неексплодираних мина, које би могле да угрозе становништво, угинуле стоке, и нормално подразумева превожење и лешева, а била је предвиђена и у документима, на основу којих је овај војни задатак, издат од команде Приштинског корпуса, извршен.

Према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, основ за осуђујућу пресуду могу представљати само такве чињенице, које су несумњиво утврђене, те међусобно чврсто и логички повезане, тако да представљају комплетну и коначну слику критичног догађаја, и са пуном сигурношћу упућују на једини могући закључак да је управо, у конкретном случају, окр. Павле Гавриловић, извршио кривично дело које је предмет оптужбе, те да се изведеним доказима искључи свака друга могућност, што у овој кривично-правној ствари, према оцени већа овог суда, није случај, односно не може се са потпуном сигурношћу прихватити да прикупљени докази несумњиво указују на овог окривљеног као извршиоца кривичног дела у питању, како то правилно закључује и првостепени суд, па је стога правилно поступио када је окривљеног, на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослободио од оптужбе.

Пошто се изјављеним жалбама, Тужиоца за ратне злочине и бранилаца окр. Рајка Козлине, према оцени Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, не доводи у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, то су жалбе одбијене као неосноване, те је, на основу одредбе члана 457 ЗКП, донета одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Росанда Џевердановић Савковић, с.р.**

**Председник већа-судија
Омер Хациомеровић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

Потврђује се да је ова фотокопија истоветна
са својим изворником - преписом, који се
састоји од 16 страница.

Исправа са које је овај документ створен се

налази се у архиву УСУРСУД-а
КН02-10/13

Тако се изјављује да је овај документ узимајући
републику Србију као јединствену државу, у којој се
је и поништова.

ВИШИ СУД - ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

у Београду 31.12.2019. год.

Овлашћени радник,

